

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 28 września 1970 r.

w sprawie określenia, z jakich praw związanych ze stosunkiem pracy korzystają osoby umieszczone w ośrodku przystosowania społecznego.

Na podstawie art. 99 § 4 Kodeksu karnego wykonawczego zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Z praw związanych ze stosunkiem pracy w zakresie określonym w niniejszym rozporządzeniu korzystają

osoby umieszczone w ośrodku przystosowania społecznego, zwanym dalej „ośrodkiem”, które są zatrudnione:

- 1) w uspołecznionym zakładzie pracy na podstawie skierowania dokonanego przez ośrodek, stosownie do porozumienia zawartego pomiędzy ośrodkiem a tym zakładem.

2) w prowadzonym przez ośrodek gospodarstwie pomocniczym albo w ośrodku, w pełnym wymiarze czasu pracy, przy pracy, która odpowiada czynnościom związanym ze stanowiskiem przewidzianym w ustalonej dla ośrodka tabeli stanowisk.

2. Używane w dalszych przepisach rozporządzenia określenie „zakład pracy” oznacza uspołeczniony zakład pracy, w którym osoby umieszczone w ośrodku są zatrudnione stosownie do ust. 1 pkt 1, a określenie „zatrudnienie” — zatrudnienie tych osób w sposób przewidziany w ust. 1.

§ 2. 1. Osoby umieszczone w ośrodku otrzymują z tytułu zatrudnienia wynagrodzenie za pracę takie, jakie by im przysługiwało, gdyby były zatrudnione na podstawie umowy o pracę, z wyłączeniem jednak:

- 1) świadczeń uzależnionych od wysługi lat, w szczególności dodatku za wysługę lat, oraz
- 2) świadczeń w naturze i ich ekwiwalentu pieniężnego, chyba że świadczenia w naturze służą ochronie zdrowia pracowników lub są konsumowane w miejscu pracy.

2. Zaszeregowania osób, o których mowa w ust. 1, do stawki lub grupy wynagrodzenia dokonuje się według zasad zaszeregowania pracowników.

§ 3. Z wynagrodzenia za pracę osób umieszczonych w ośrodku oprócz potrąceń dopuszczonych przez przepisy prawa pracy potrąca się ponadto:

- 1) zryczałtowane koszty ich pobytu w ośrodku,
- 2) dyscyplinarne kary pieniężne przewidziane w regulaminie ośrodka.

§ 4. 1. Jeżeli osoba umieszczona w ośrodku jest zatrudniona w sposób określony w § 1 ust. 1 pkt 1, zakład pracy potrąca z jej wynagrodzenia za pracę podatki i inne opłaty należne z mocy ustawy oraz kary pieniężne nałożone na podstawie regulaminu pracy, a pozostałą część wynagrodzenia przekazuje do ośrodka.

2. Ośrodek po dokonaniu potrąceń określonych w § 3 pozostałą część wynagrodzenia wypłaca osobie uprawnionej.

§ 5. 1. W razie skierowania egzekucji do wynagrodzenia za pracę osoby umieszczonej w ośrodku egzekucji podlega wynagrodzenie pozostałe po potrąceniu podatków i innych opłat należnych z mocy ustawy oraz zryczałtowanych kosztów pobytu w ośrodku, z tym że od egzekucji wolna jest kwota 300 zł miesięcznie, a przy egzekucji świadczeń alimentacyjnych — kwota 150 zł.

2. Bez względu na sposób zatrudnienia, zajęcia wynagrodzenia za pracę osoby umieszczonej w ośrodku dokonuje się w ośrodku. O dokonanym zajęciu ośrodek zawiadamia bezzwłocznie zakład pracy, który przekazuje w takim wypadku do ośrodka całe wynagrodzenie pozostałe po potrąceniu podatków i innych opłat należnych z mocy ustawy.

3. Z części wynagrodzenia za pracę nie podlegającej egzekucji ośrodek potrąca dyscyplinarne kary pieniężne i nałożone przez zakład pracy kary pieniężne przewidziane w regulaminie pracy, które przekazuje temu zakładowi.

§ 6. W zakresie czasu pracy oraz wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, w niedziele i w dni wolne od pracy stosuje się przepisy obowiązujące w stosunku pracy.

§ 7. 1. Po rocznym okresie zatrudnienia osobom umieszczonym w ośrodku przysługuje prawo do corocznego płatnego urlopu wypoczynkowego w wymiarze 14 dni roboczych oraz do urlopu dodatkowego, wprowadzonego ze względu na rodzaj wykonywanej pracy lub warunki szczególnie uciążliwe albo szkodliwe dla zdrowia. Osobom umieszczonym w ośrodku, które są zatrudnione przy pracy sezonowej, przysługuje prawo do urlopu w wymiarze jednego dnia roboczego za każdy przepracowany miesiąc.

2. W zakresie zasad wynagradzania za urlop stosuje się przepisy o pracowniczych urlopach wypoczynkowych.

3. Zmiana zakładu pracy lub sposobu zatrudnienia nie wpływa na zakres prawa do urlopu, chyba że zmiana ta nastąpiła na skutek skierowania do ośrodka o surowszych warunkach oddziaływania resocjalizacyjnego. W tym wypadku wywiera ona takie skutki jak rozwiązanie stosunku pracy bez wypowiedzenia z winy pracownika.

§ 8. Przy przejazdach publicznymi środkami lokomocji do miejsca wykonywania zatrudnienia osoby umieszczone w ośrodku korzystają z takich ulg, jak gdyby były zatrudnione na podstawie umowy o pracę.

§ 9. 1. W zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy stosuje się przepisy obowiązujące w stosunku pracy. W szczególności osoby umieszczone w ośrodku mają na równi z pracownikami prawo do odzieży ochronnej, odzieży roboczej i sprzętu ochrony osobistej.

2. Przy zatrudnieniu kobiet stosuje się odpowiednio przepisy o ochronie pracy kobiet.

§ 10. Spory z zakładem pracy o roszczenia z tytułu zatrudnienia podlegają rozpoznaniu w trybie właściwym do rozpoznawania sporów o roszczenia ze stosunku pracy. Ośrodek powinien udzielać osobom umieszczonym w ośrodku informacji i pomocy w dochodzeniu ich uzasadnionych roszczeń.

§ 11. 1. Zatrudnienie osoby umieszczonej w ośrodku i związane z tym zatrudnieniem prawa ustają z chwilą zwolnienia z ośrodka.

2. W związku z zatrudnieniem w czasie pobytu w ośrodku osobie zwolnionej z ośrodka wydaje się na jej żądanie świadectwo pracy.

§ 12. 1. Jeżeli po zwolnieniu z ośrodka osoba, która była w nim umieszczona, podjęła pracę w ciągu trzech miesięcy od zwolnienia, okres zatrudnienia w czasie pobytu w ośrodku wlicza się do okresu pracy, od którego zależy wymiar urlopu wypoczynkowego oraz prawo do zasiłku rodzinnego.

2. W razie niemożności podjęcia pracy w terminie określonym w ust. 1 przy ustalaniu wymiaru urlopu wypoczynkowego stosuje się przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 maja 1969 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o pracowniczych urlopach wypoczynkowych (Dz. U. Nr 14, poz. 100), a przy ustalaniu prawa do zasiłku rodzinnego — odpowiednio przepisy art. 16 ust. 4 dekretu z dnia 18 stycznia 1956 r. o ograniczeniu dopuszczalności rozwiązywania umów o pracę bez wypowiedzenia oraz o zabezpieczeniu ciągłości pracy (Dz. U. Nr 2, poz. 11 z późniejszymi zmianami).

§ 13. Osobom umieszczonym w ośrodku, bez względu na to, czy są zatrudnione, przysługują uprawnienia do świadczeń leczniczych zakładów społecznych służby zdrowia na zasadach ustalonych dla ubezpieczonych.

§ 14. 1. Osobom umieszczonym w ośrodku i członkom ich rodzin przysługują z tytułu zatrudnienia świadczenia z ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa oraz z ubezpieczenia rodzinnego na zasadach przewidzianych dla pracowników i członków ich rodzin.

2. Składki na ubezpieczenia społeczne za osoby umieszczone w ośrodku opłaca zakład pracy lub ośrodek na zasadach określonych w przepisach dotyczących składek na ubezpieczenia społeczne za pracowników zatrudnionych w zakładach pracy gospodarki uspołecznionej.

§ 15. 1. Zasiłki z ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa przekazuje się do ośrodka, który wypłaca je osobie umieszczonej w ośrodku w kwocie pozostałej po pokryciu kosztów pobytu w ośrodku.

2. Zasiłki rodzinne wypłaca się do rąk osoby, na którą zasiłek przysługuje, a zasiłki przysługujące na dzieci — do rąk osoby wykonującej pieczę nad dzieckiem.

3. Przepis § 7 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

§ 16. Po zwolnieniu z ośrodka osobom, które były zatrudnione w czasie pobytu w ośrodku, przysługują świadczenia z ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa na zasadach takich, jak pracownikom po ustaniu stosunku pracy.

§ 17. 1. Okresy zatrudnienia w czasie pobytu w ośrodku uważa się za okresy zaliczalne do okresów zatrudnienia w rozumieniu przepisów o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym, jeżeli osoba zwolniona z ośrodka była potem zatrudniona przez okres wynoszący co najmniej:

- 1) 5 lat — jeśli chodzi o przyznanie emerytury,
- 2) połowę okresu wymaganego do uzyskania prawa do renty z tytułu inwalidztwa powstałego z innych przyczyn niż wypadek w zatrudnieniu albo choroba zawodowa — jeżeli chodzi o przyznanie renty inwalidzkiej lub rodzinnej.

2. Zatrudnienia w czasie pobytu w ośrodku nie zalicza się jednak do okresu zatrudnienia wymaganego do uzyskania emerytury lub renty w razie skazania za przestępstwo popełnione po zwolnieniu z tego ośrodka na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, chyba że nastąpiło zatarcie tego skazania albo prawo do emerytury lub renty zostało już ustalone prawomocną decyzją organu rentowego.

§ 18. 1. Osobom, które uległy wypadkowi lub zachorowały na chorobę zawodową przy wykonywaniu zatrudnienia podczas pobytu w ośrodku, przysługują świadczenia określone w przepisach o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym z tytułu inwalidztwa powstałego wskutek wypadku w zatrudnieniu lub choroby zawodowej. Świadczenia takie przysługują również członkom rodzin pozostałym po osobach zmarłych wskutek takiego wypadku lub choroby.

2. Osoby umieszczone w ośrodku, które są zatrudnione, podlegają ubezpieczeniu od następstw nieszczęśliwych wypadków w czasie zatrudnienia. W razie zatrudnienia w sposób określony w § 1 ust. 1 pkt 1 osoby umieszczone w ośrodku podlegają ponadto ubezpieczeniu od następstw nieszczęśliwych wypadków w drodze do pracy lub z pracy. Umowę ubezpieczenia zawiera na swój koszt zakład pracy, a w ra-

zie zatrudnienia w sposób określony w § 1 ust. 1 pkt 2 — ośrodek.

§ 19. Osoba umieszczona w ośrodku nie traci prawa do emerytury lub renty pomimo niespełniania wymaganych w myśl przepisów o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym warunków:

- 1) osiągnięcia wieku emerytalnego w czasie zatrudnienia lub w ciągu 5 lat od ustania zatrudnienia,
  - 2) powstania inwalidztwa w czasie zatrudnienia lub w ciągu 18 miesięcy, a w razie choroby zawodowej — w ciągu 2 lat od ustania zatrudnienia,
  - 3) osiągnięcia wymaganego okresu zatrudnienia w ciągu 10 lat przed zgłoszeniem wniosku o rentę inwalidzką,
- jeżeli wymienione warunki są spełnione po odliczeniu okresu pobytu w ośrodku.

§ 20. W zakresie wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, świadczeń z tego ubezpieczenia oraz emerytur i rent zarobki osiągane z tytułu zatrudnienia wykonywanego podczas pobytu w ośrodku traktuje się na równi z zarobkami osiąganymi z tytułu stosunku pracy.

§ 21. 1. Jeżeli osoba umieszczona w ośrodku wykonuje pracę nakładczą w warunkach, w których osobę wykonującą taką pracę uważa się za pracownika w rozumieniu przepisów o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym:

- 1) przysługuje jej urlop wypoczynkowy w wymiarze i na zasadach obowiązujących w stosunku do osób wykonujących pracę nakładczą,
- 2) stosuje się odpowiednio przepisy § 14—20.

2. Do zarobków osób wykonujących pracę nakładczą stosuje się odpowiednio przepisy §§ 3—5.

§ 22. Poza prawami określonymi w rozporządzeniu osoby umieszczone w ośrodku nie korzystają z tytułu zatrudnienia z innych praw związanych ze stosunkiem pracy.

§ 23. Wykonanie rozporządzenia porucza się Ministrowi Sprawiedliwości oraz innym zainteresowanym ministrom (kierownikom urzędów centralnych).

§ 24. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz